

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Češko: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja za smagel

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKO ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of four Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKE
LIST V
ZDruženih
DRŽAVAH
AMERIŠKIH...

JANUAR

16 P. Marcolin
17 S. Anton
18 S. F. stol
19 C. Kuzin
20 P. Fabian in Bolt.
21 S. Neta
22 N. S. po razgl.
23 P. Zarka D. Mar.
24 T. Timotej
25 S. Sproh. sv. Pavla
26 C. Polikarp
27 P. Janes Kuz.
28 S. Pavla
29 N. 4. po razgl.
30 P. Janes. mlajš.
31 T. Peter, ml.

EV. (NO.) 17.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 26. JANUARJA — THURSDAY, JANUARY 26, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

Poziv Angliji k pripravljenosti - Francija straži mejo

angleški min. predsednik pozval prebivalstvo k prostovoljni mobilizaciji. — Povdaril je, da mora biti dežela pripravljena za vsak morebitni slučaj. — Eden opozoril demokratične države, naj pazijo na razvoj v Španiji.

London, Anglija. — Vzne-
to državljani v svojem ra-
bo govori v ponedeljek zve-
naslovil na angleško pre-
bivalstvo min. predsednik
Chamberlain, s katerim je
celno pokazal, da sam ne upa
osti, da bi njegova politika
omirjevanja imela stalne
spehe. Popolnoma jasno je
amreč apeliral na ljudstvo,
da bo pripravljeno na more-
vno vojno. Tako resnega po-
va, kakor ga je zdaj izrekel
Chamberlain sam, ni
slišalo ljudstvo v Angliji
e, odkar je stopila država v
votovno vojno. S svojim go-
rom je namreč otvoril
Chamberlain kampanjo za
prostovoljno mobilizacijo 80
milijonov Angležev v starosti
od 14 do 65 let, da bodo stopili
vojaško službo, ako bo de-
la v nevarnosti.

V zvezi s to kampanjo se
bo razdelilo med prebivalstvo
20 milijonov izvodov neke
osure, v kateri se v podro-
nostih opisuje, na kak način
lahko vsak posameznik stopi
službo države v slučaju po-
rebe. S tem skuša angleška
vlada dokazati, da v demo-
kratični državi ni potrebno
osegati po nasilnih sredstvih,
da pokaže ljudstvo svoj patri-
otizem, kakor morajo delati
diktatorji, marveč, da se ljud-
stvo prostovoljno odzove. Po-
od, da se je odločil Cham-
berlain do tega skrajnega ko-
ak, je najti v vestih, ki govo-
e, da namerava Hitler za 15.
ebr. proglasiti novo mobi-
izacijo poldruga milijona
mož in da ima s tem zopet
neke načrte, ki bodo vrgli
votvop v ponovno krizo.

Povdaril pa je Cham-
berlain, da ta pripravljenost še
ne pomeni, da mora vojna ne-
zgodno priti, marveč le, da
čim bolj smo pripravljeni, da
se branimo in da odbijemo
napad, tem manjša verjet-
nost je, da bi kak napadalec
poizkušal kako pustolovščino,
kateri bi ne videl nikake na-
je na uspeh." Dalje je ome-
jal, da se moderna vojna
razlikuje od prejšnjih vojn v
tem, da so v njej civilisti ena-
ko žrtve, kakor je vojaštvo, in
dalje, da se Anglija ne more
utiti na svojem otoku več ta-
varne pred napadi, kakor
je prej nekdanj, ko ni bilo
e aeroplanov. Zato je povda-
il, je potrebno poskrbeti za
varnost civilnega prebivalstva
času miru, ker potem bo
prepozno, ko vojna že izbruh-
ne.

Skoraj istočasno kakor
Chamberlain je imel govor
tudi bivši zun. minister Eden,
ki je opozarjal Anglijo in
Francijo, naj imate pozorno
obrtnost oči na Španijo, po-
tamkajšnji zmagi generala
Franka, češ, da Nemčija in
Italija, ki temu zdaj pomaga-
je, gotovo ne boste na lepem
zapustile dežele. Povdaril je,
da boste morali demokratični
državi vztrajati na zahtevi,
da se ne sme v Španiji za-

PRIPRAVE SOVJETOV

Pozorni na utrdbe ob svoji
zapadni meji.

Riga, Latvija. — Na eni
strani se sicer trdi, da je pod-
vzel Hitler novo taktiko, nam-
reč, da se skuša sprijazniti s
sovjetsko Rusijo in da je tudi
Stalin naklonjen takemu
sporazumu, vendar pa se na
drugi strani kaže, da sovet-
ska vlada ne polaga dosti ve-
re v tako možnost in da bolj
zaupa še vedno dobro utrje-
nim mejam. Tako je odpoto-
val te dni sovjetski vojni ko-
misar Vorosilov na zapad, da
si ogleda linijo utrd, ki jo je
dala vlada zgraditi ob poljski
in rumunski meji in ki se ime-
nuje "Stalinova črta".

MALI MAGNET Z ORJAŠKO MOČJO

Schenectady, N.Y. — Znan-
stvenik W. E. McKibben, za-
poslen v laboratorijih General
Electric družbe, je sestavlil
nove vrste magnet, ki po svo-
ji moči v ogromni meri pre-
kaša vse doslej znane. Do-
čim je njegova velikost pri-
bližno le tolikšna kakor polo-
vica prstana ter tehtja samo
eno šestnajstinko unce, je pa
zmožen dvigniti celih pet fun-
tov, torej 1,500 krat več ka-
kor je njegova teža. Ta ma-
gnet je sestavljen iz aluminid-
ja, niklja, kobalta in železa,
ter se bo uporabljal za radio,
motorje in generatorje.

HOPKINS POTRJEJEN OD SENATA

Washington, D. C. — Skozi
cele tri dni se je vršilo v se-
natski zbornici prerenje o
tem, ali naj se odobri imeno-
vanje H. L. Hopkinsa, bivše-
ga WPA administratorja, na
mesto trgovinskega tajnika.
Med to debato so skušali Hop-
kinsovi in Rooseveltovi na-
sprotniki, da bi diskreditirali
oba, češ, da se je z religijom
denarjem "zapravljalo". Za-
govorniki pa so nasprotno
slikali Hopkinsa kot velikega
človekoljuba in dobrotnika
človeštva, ki mu je za to, da
olajša trpljenje revnih; in ti
so končno tudi zmagali: Pri
glasovanju se je oddalo za
Hopkinsa 58 glasov, proti
njemu pa 27.

DEKLICA NA ČELU MLA- DIH ZLIKOVCEV

Chicago, Ill. — Zadnji po-
nedeljek je prišla tukajšnji
policiji v roke čudna družba
vlomilcev, namreč sedem de-
kov, starih od 11 do 14 let, in
njih voditeljica je bila neka
deklica, 14 letna Helen Zu-
bor. Pri zasliševanju se je de-
klara izrazila, da ni bila pri
skupini iz tatinskih namenov,
marveč zato, da bi vodila štud-
rije in dognala, zakaj dečki
kradejo. Ugotovilo pa se je,
da je bila deklica že prej zna-
na pri policiji, in tudi njena
mati sama je izjavila, da je
bila ta hči za njo vedno "pro-
blem", zlasti še zato, ker se
hoče stalno oblačiti kot de-
ček.

BOJNA LADJA NA POMOČ AMERIKANCEM

Perpignan, Francija. — A-
meriška bojna ladja Omaha
je v ponedeljek odplula iz
nekega pristanišča v franco-
ski Rivieri v bližino španske-
ga mesta Barcelone, da nudi
pomoč okrog 150 Amerikan-
cem, ki živijo tamkaj in ki bo-
do najbrž prisiljeni, da se iz-
selijo zaradi vojne.

KRIŽEM SVETA

— Rim, Italija. — Princezi-
nja Marija, najmlajša hči ita-
lijanske kraljeve dvojice, se
je zadnji ponedeljek poročila
s princem Bourbon-Parmskim.
Ona je stara 24 let, dočim jih
ima ženin 39.

— Praga, Čehoslovaška. —
Hitler je sporočil čehoslovaški
vladi svojo zahtevo, da mora
tako preklapati svoj pakt
za medsebojno pomoč z Rusi-
jo, in tudi, da se mora odlo-
čiti za tesnejše vojaško sode-
lovanje z Nemčijo.

— London, Anglija. — Tu-
kajšnja policija je pri izse-
dovanju teroristov, ki so zad-
nje čase podtikali bombe, are-
tirala v ponedeljek dve irski
deklici, sestri, stari 18 in 22
let, v katerih hiši so se našla
skrta eksplozivna sredstva.

VSAK NIKEL VREDEN SA- MO 5 CENTOV

Washington, D. C. — Za-
kladniško tajništvo je ugotov-
ilo, da na tisoče Amerikan-
cev zbira in shranja nove, ne-
davnno izdane nikle z Jeffer-
sonovo sliko, menec, da so ve-
dno več kakor pet centov. Na
nekak način so se namreč pri-
čele govorice, da se je pri na-
črtu za te nikle napravila
neka poma, in da bodo za-
to kmalu vzeti iz prometa ter
bodo nato kot izrednost zado-
bili kolektorsko vrednost. Za-
kladniško tajništvo pa je zad-
nji ponedeljek objavilo izja-
vo, da te govorice niso res-
nične, ter da se novi nikle še

PROBLEM BEGUNCEV

Francoska meja ob Španiji se
zastražila, da se prepreči
naval beguncev brez nad-
zorstva.

Perpignan, Francija. — Med
tem, ko se nacionalistična vojs-
ka čimdalje bolj približuje
sedežu španske vlade, Barcelo-
ni, in je pričakovati, da se bo
prestrašeno prebivalstvo sku-
šalo umakniti pred uničujoči-
mi bombnimi napadi, kjerkoli
bo našlo odprto pot, so fran-
coske oblasti poskrbele, da ne
privro preko meje v deželo
brez vsakega nadzorstva mno-
žice beguncev. V noči med po-
nedeljem in torkom so se v
to svrhu vzdolž cele meje pro-
ti Španiji postavile tako moč-
ne straže, da "niti en sam be-
gunc ne bo mogel prestopiti
v Francijo sam od sebe", ka-
kor se je izrazil poveljnik te
obmejne straže. Begunci bodo
smeli priti preko meje le pod
nadzorstvom.

Za te skrbne odredbe se je
odločila Francija na podlagi
izkušnje iz časa, ko so Ba-
ski bežali pred nacionalisti
in je bilo skrajno težko, vzdr-
žati red med njimi zaradi ne-
zadostne straže.

Glede položaja, v katerem
se nahaja Barcelona, se poro-
čila ne ujemajo. Dočim trdi
vodstvo nacionalistov, da so
njega čete že zavzele glavne
obrambene linije, pa vlada
nasprotno objavlja, da se je
odpor nje čet okrog mesta
podvojil, in se še vedno sliši
poziv, naj prebivalstvo vztra-
ja enako, kakor je svoječasno
Madrid.

vedno izdelujejo in se bodo
še v naprej izdelovali, in tako
ni nobenega upanja, da bi
postali vredni več kakor je
njih nominalna vrednost —
pet centov.

JUGOSLOVANSKI MIN. PREDS. NA ODDIHU

Jugoslovanski min. predsednik, dr. Milan Stojadinović, ko se je nedav-
no mudil na počitnicah v St. Moritzu, Švica, znanem mednarodnem resortu.
Stojadinović je vodil te dni važna pogajanja z italijanskim zun. ministrom,
grofom Ciano, ki je bil v to svrhu na obisku v Jugoslaviji.

Iz Jugoslavije

Velika podjetnost mariborske tekstilne tovarne, ki bo za-
jezila Lobnico in zgradila na Pohorju novo električno
centralo. — Zagonetno izginotje pošne vreče s 13 ti-
sočaki. — Smrtna kosa in drugo.

Elektrarna na Pohorju

Maribor, ob koncu leta
1938. — Tekstilno podjetje J.
Hutter in drug je gotovo naj-
naprednejše v svoji stroki v
naši državi ter kaže tudi izre-
dno podjetnost. Letos je začel
la obratovati v okviru podje-
lja tudi posebna tovarna za
sukanec, ki je prva te vrste v
naši državi in tudi skoraj prvo
neodvisno podjetje na konti-
nentu sploh, ker so drugače
vse tovarne sukanca v rokah
angleškega kapitala. Sedaj pa
se bavi tovarna zopet z no-
vim velikim načrtom, ki bo za-
naše razmere res posebnost.
Tovariški obrat je elektrifici-
ran ter dobiva tok deloma od
mestnega električnega podje-
lja, deloma pa ga proizvaja
tovarna sama s parno turbi-
no. Sedaj pa se je podjetje od-
ločilo, da se v pogledu pogon-
ske sile popolnoma osamosvo-
ji. Odločilo se je za velikopo-
tezen načrt. Namerava nam-
reč zgraditi na Pohorju veli-
ko električno centralo ter bo
v ta namen zajezilo potok
Lobnico. Med Bajgotom in
Perševim vrhom namerava
zgraditi visoko pregrado. Za
jezom se bo nabiral potok v
veliko jezero, ki bo imelo za-
dosti rezervne vode za nemo-
ten obrat elektrarne, ki bo na-
meščena spodaj v dolini v Ru-
šah. Padec od jezca do elek-
trične centrale bo znašal 600
m ter bo silotvorna naprava
izredno visokotlačna. Elek-
trarna bo proizvajala 3000 ks,
kar bo zadostovalo za pogon
tovarniškega obrata v Mari-
boru. Prenos elektrike v Mari-
bor se bo izvršil v podzemel-
skem kablju z visoko napeto-
stjo. Gradnja elektrane se bo
pričela na pomlad ter bo tra-
jala dve leti. Dasi bodo po-
trebne velike investicije, se
bo napravila tovarni vendarle
izplačala. Hutterjeve tovarne
porabijo letno za dva milijo-
na dinarjev električnega toka.

Smrtna kosa

V Kranju na Gorenjskem
je umrla Berta Demšar, so-
proga zobozdravnika stara
30 let. — V Ljubljani je umrla
Mici Janežič, soproga upoko-
jenega upravnika glavne po-
šte. — Na Češnjici pri Že-
leznicah je umrl Anton Eržen,
trговец.

Strah mestnega stražnika

Iz Kamnika poročajo, da je
bivši občinski stražnik g. T.
naprtil kamniški občini celo
vrsto tožb za odškodnine, med
temi tudi tožbo proti nekemu
posesniku, češ, da se mu je
njegov pes zapodil pod noge
in ga prijel za uradne policijs-
ke hlače. Za prestani strah
zahteva 500 dinarjev odškod-
nine. Občinski možje v Kam-
niku si sedaj belijo glave, ko-
liko bi bil vreden strah mest-
nega stražnika.

Žrtev zimskega sporta

Žrtev smučanja je postal
15 letni Dušan Bunc, sin ba-
novskega uradnika. Pri
smučanju je priletel nesrečno
na tla in se močno poškodo-
val ter je moral v bolnico.

Najnovejša vesti najdete v dnevniku "Am. Slovincu"!

DENARNE POŠILJKE

nakazujemo po dnevnem kursu in
prejemniki dobijo isto direktno in
dom po pošti brez vsakega odbitka.
Včeraj so bili naše cene:

Za 100 Dinarjev.....	2.45
Za 200 Dinarjev.....	4.75
Za 300 Dinarjev.....	7.00
Za 500 Dinarjev.....	11.00
Za 1000 Dinarjev.....	21.50
Za 2000 Dinarjev.....	42.50

V ITALIJO:

Za 50 Lir.....	3.25
Za 100 Lir.....	6.30
Za 200 Lir.....	12.00

Za pošiljke v ameriških dolarjih
je poslati:

Za \$ 5.00.....	\$ 5.75
Za \$10.00.....	\$10.85
Za \$15.00.....	\$16.00
Za \$25.00.....	\$26.25

Vse pošiljke naslovite na:

JOHN JERICHO
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti dopolnjeni na uredništvu vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Nekaj o slovenski politiki

Zagrebska revija "Nova Evropa" je v svoji septembrski številki objavila z naslovom "Pota slovenske politike" (slovensko gledišče) članek, ki ga je napisal Oton Ambrož, nekdanji poročevalec zagrebških "Novosti" v Ljubljani, sedaj bivajoč v Zagrebu. V uvodu omenja pisec dejstvo, da se že več kot deset let v Zagrebu pa tudi sicer v Jugoslaviji zelo zamerja Slovincem njih politika. Velik del hrvaške politične javnosti je prepričan, da bi bila borba Hrvatov proti centralizmu mnogo bolj uspešna, če bi v njej sodelovali tudi Slovenci v zvezi s Hrvati. Zdaj se zdi, da Belgrad obkrožuje Hrvate s pomočjo Slovencev. To je glavni razlog zamere, iz katerega izhajajo nadaljnji, to je, da so Slovenci sodelovali v avtoritativnih režimih in da danes ne sodelujejo v narodnem sporazumu vseh demokratičnih elementov v državi.

Upoštevanje tako hrvaško kritiko slovenske politike skuša pisec pojasniti razloge, ki Slovincem ukazujejo svojevrstno politiko. Slovenci da vodijo tako politiko, kakršna najbolj odgovarja tako slovenskim kakor obče državnim potrebam. Slovenci da uživajo od ustanovitve države neke vrste stvarno avtonomijo, tako da so tudi slovenski klerikali vsaj formalno mogli opustiti svoj avtonomistični program. Stvarna avtonomija, kakor to pisec imenuje in trdi, da jo baje uživajo Slovenci, izvira iz razmer, ki so v Sloveniji drugačne kot na Hrvaškem, kjer se vsak pritisk čuti bolj neposredno, na drugi strani pa je Slovenija homogeno področje, in je slovenski element zelo odporen, da ne trpi prodiranja od zunaj. Važen razlog za dosedanj slovensko politiko je presežek šolanih ljudi, ki iščejo zasluska zunaj Slovenije v ostali državi, ter potrebe industrije v Sloveniji, ki prav tako išče odjemalcev po vsej ostali državi. Slovenci bi torej bili po naravi stvari in razmer navezani na široko državno področje, in zato po pisčevem mnenju misel federacije nima pripadnikov v Sloveniji. Zato tudi vedno liberalci kakor klerikali zastopajo politiko, ki bi se mogla imenovati "belgrajski koncept", ker da ta politika najbolj odgovarja slovenskim posebnim razmeram in potrebam. S to praktično politiko da skušajo Slovenci izvleči iz Belgrada kar se največ da za dobrobit Slovenije. Za tako politiko drobtinice Hrvati seveda nimajo smisla, Slovenci pa kot praktični politiki si ne morejo dovoliti luksuza, da bi morda tudi sto let čakali na uresničitev vseh svojih zahtev. Upoštevati je tudi majhno število enega milijona Slovencev, ki da si ne morejo dovoliti iste politike kot 3 milijoni Hrvatov. Praktičnemu smislu Slovencev ne odgovarja politika nepriznanja in pasivnega odpora; zato se v Sloveniji sicer pojavljajo skupine, ki sprejemajo zagrebški koncept, ki pa v Sloveniji ne pridejo do večjega vpliva. Tradicionalna politika Slovencev stalno vozi po dvojnem tiru in ni še danes nikomur uspelo, da bi jo trajno odvrnil s tega pota; ta dvojni tir vodi naravnost v Belgrad mimo Zagreba. To da je slovenska stvarnost, ki je zelo nesimpatična Zagrebu in mnogim prečanom, ki pa je treba z njo računati.

V nadaljnjih izvajanjih skuša pisec označiti miselne razlike med tako zvanimi liberalci in klerikali glede političnega položaja zadnjih desetih let in se dotakne tudi zagrebškega sporazuma združene opozicije od oktobra 1. 1937, ki ne nosi podpisa nobenega Slovence, dasi predlagani postopek nudi močnost, da se Slovenija uredi tako, kakor bi želela to večina Slovencev. Nobena obeh vodečih političnih skupin v Sloveniji ni pristala na sporazum, dasi iz različnih razlogov. Zastopniki bloka sporazuma pa so posredno priznali slovenski dvojni tir, če niso vzeli za potrebno, da povabijo k sodelovanju tiste posameznike v Sloveniji, ki osamljeni zastopajo zagrebški koncept. Tako da se je zgodilo, da je bil sporazum sklenjen brez Slovencev, dasi nikakor ne proti njim.

Nazadnje opozori pisec na zadnje odločilne politične dogodke na severni meji. Slovenci da se danes brez razlike zavedajo, da ni Slovenije brez močne Jugoslavije. Sredotežne sile da so postale danes še bolj odločilne v slovenski politiki in "belgrajski koncept" da danes v Sloveniji prevladuje.

Kot kronisti smo objavili ta sestavek v izvlečku. Dasi

se večina slovenskih ljudi s trditvami člankarja ne bo strinjala, je vendar treba priznati, da je pisec marsikaj pravilno povedal. Ni preiti dejstva, da je sestavek izšel v "Novi Evropi", ki je pred leti glede Slovencev zavzela čudno in nestvarno stališče, da bi Slovenci pri bodočem razpravljanju o ureditvi države ne mogli imeti tako rekoč nobene besede, ker so se s svojimi političnimi odločitvami po mnenju Hrvatov onemogočili. Sestavek, ki ga je "Nova Evropa" zdaj objavila, je stvarnejši, četudi ne gre v globine slovenske politične dejavnosti. Vsak narod ima pravico, da vodi svojo politiko in če jo vodi, mu gre pač taka usoda, kakršna je njegova politika. Ni pa mogoče na podlagi dejstev za nazaj sklepiti o bodočnosti, dokler se narod razvija in sicer v svobodi razvija in si v razvoju ter drugih okoliščinah izvojuje svobodo do samoodločbe. — "Slovenija".

POZDRAVLJEN NOVO-MAŠNIK!

Bridgeville, Pa.

Tudi mi, ki živimo v okolici Pittsburgha, si štejemo v veliko čast, da bo mesto Pittsburgh dobilo slovenskega novomašnika. Vedno bolj redke so novomašniške slavnosti, zato pa tem bolj častne. Da se mladenič v svojih najboljših letih odloči za težki duhovski stan, mora v resnici imeti junaško srce. Ko se je sedanjemu novomašniku č. g. Daniel Čadonič pred leti, kot mlad fant poslaljal od svojih tovarišev, prijateljev in drage matere, jočitev prav gotovo ni bila lahka. Toda s pomočjo božjo in s pogumnim srcem je vse premagal. Zaprtil domače mesto, svojo rojstno hišo, mater in drago sestro ter se podal v samotni tih kraj, da tam začne tiho samostansko življenje. — Koliko vročih želja in prošenj je splavalo od tedaj k Bogu, katere je pošiljala njegova blaga mati dan na dan, da bi njen sin postal duhovnik. Srečna mati! Sedaj so se ji želje izpolnile. Izbral je Bog njenega sina v armado svojih služabnikov, kjer bo vršil svojo službo ob njegovem oltarju.

Vsa tvoja mladeniška leta, dragi g. novomašnik, si posvetil učenju. Lahko bi se bil odločil za advokatsko ali zdravniško službo, toda Ti si se odločil, ne delati za denar, ne za svet, pač pa si hotel postati rečni pastir in pastir ovčice Kristusove. Po vsem mučenju in prekladanju številnih knjig, si oblekel siromašno redovniško obleko in s tem pokazal, da si pripravljen živeti v uboštvu, delati in hoditi po stopinjah prvega redovnega ustanovitelja sv. Frančiška.

Njegova dobra in ugledna mati Mrs. Čadonič, ni gledala na to, kakšne plače ji bo sin po njegovem dolgem študiju prinašal. Tudi ona sama je pripravljena živeti v siromaštvu, samo da je njen sin postal duhovnik, namestnik božji. — Visok, zelo visok je ta stan in v današnjem spridenem svetu tako zaničevan. Tudi Tbi g. novomašnik, ne

bo prizanešeno. Odprla se bodo vrata in pred teboj se bo vila strma trnjeva pot tvoje življenja. Pa, saj je sam božji Sin hodil po njej. Toda, kakor si junaško vse premagal doselej, boš v zakramentu sv. mašniškega posvečenja dobil nadaljne moči in hrabro stopal skozi viharje življenja. Tvoj dragi oče, ki ga že več let krije hladna zemlja, Ti bo sprosil pri Bogu vse, kar boš potreboval v svojem vzvišenem poklicu. — Pri Tvoji prvi sv. daritvi Te bomo prosili novomašniškega blagoslova. Pa bomo ob enem prosili tudi Boga, katerega boš prvič s Tvojo besedo prikal na oltar, da bo sprejel na se podobno kruha in vina in ki se bo prvič po Tvojih maziljenih rokah daroval za nas v naše odrešenje, da Ti da vseh moči, katere boš potreboval, da boš ostal zvest služabnik v njegovem vinogradu.

H koncu teh skromnih vstic izrekamo naše najiskrenejše častitke č. g. novomašniku, njegovi materi in sestri, kakor tudi č. g. župniku Father Kebe, da se bo v njihovi župni cerkvi pela novomašniška gloria! — Novi mašnik bodi pozdravljen!...

M. U.

DOPIŠNIKOM IN UREDNIŠTVU A. SLOVENCE!

Sheboygan, Wis.

Gospodje uredniki in vsi dopisniki A. S. poslušajte, malo pridigo bom vam naredil. Zamera gor, zamera dol. Da sem jaz urednik, jaz bi mnogo dopisov ne objavil. Zopet pa moram reči, da ima A. S. mnogo dopisnikov, ki objavljajo zanimive dopise, v katerih najdemo mnogo novic iz naših naselbin. Zame je zanimiv dopis tak, ki pove v kratkih pa jedrnatih stvkih novice iz naselbine. Dolgočasni pa taki, ki ne povedo nič drugega, kakorle kako se kak Janez ali pa Johanca, ali pa kak Jože, ali Francka po svetu vozi, kaj so dobili za papcat tuintam, itd.

Večkrat opazim tudi: kak dopisnik objavi kako misel ali priporočilo, bodisi za karkoli

REV. A. MEDIC, NOVI ŽUPNIK V SO. CHICAGI

Kakor smo javili včeraj sprejembo župnikov pri sv. Štefanu v Chicagi, tako se poroča, da je za župnijo sv. Jurija v South Chicagi imenovan za župnika preč. g. Alojzij Medic, dosedanj pomožni župnik na ravno isti župniji.

Preč. g. Medic je še mlad duhovnik, a zelo delaven in pri-

ljubljen in dober govornik. Dasi rojen tu v Ameriki obvlada prav dobro slovenščino. Župnija sv. Jurija je dobila z njim zelo primernega voditelja. "Am. Slovenec" želi novemu gospodu župniku obilo uspeha in božjega blagoslova, kakor tudi vrli župniji sv. Jurija v South Chicagi.

že. Alo, čez nekaj časa deset dvajset dopisnikov ponavlja prav isto dan za dnem. Kaj je treba tega? Če nekdo objavi kako dobro koristno misel ali nasvet, prav, vzemimo si jo k sreči, sodelujmo, pomagajmo pa amen. Dejstva bodo raznim nasvetom bolj pomagala, kakor pa besede. Ali ne? Dragoceni prostor v listu se naj porabi za kaj drugega, da bo imel list več raznega berila, ne pa same milje dolge brezpomembne in večkrat samo ponavljajoče dopise.

Zato bi bil moj nasvet vsem dopisnikom: Poročajte kratke novice iz naselbin, novice, ki so res novice. Vam urednikom pa priporočam svinčnik, da z njim kar je nezanljivo in predolgo črtate, ali pa s slavni uredniški škarkari odstrižite. Če nimate ne enega ne drugega, vam pošljemo obeje mi iz Sheboygana.

Upam, da ne bo zamere!

Prijatelj A. Slovenca.

Op. uredništva: Prav hvaležni smo Vam za Vaš dober nasvet. Želim le, da ga vzamemo na znanje vsi dopisniki. Zlasti tisti, ki se na uredništvo takoj hudujejo, če se jim krajša predolge dopise. To le pismo je dokaz, kaj mnogi o predolgih dopisih mislijo.

LOVSKA PRIREDITEV

Barberton, O.

V soboto dne 28. januarja bodo naši lovci imeli okusno srnjakovo večerjo v dvorani društva Domovina. — Lovca Mr. Lekšan in Mr. Župec, sta ustretila v Pennsylvanski gozdovih dve srni, ki se bota servirali na omenjeni večerji. — Mr. Josip Lekšan, III. podpredsednik KSKJ, je bil še nekaj bolan. Toda veselje do lova na srnjake mu je izboljšalo zdravje.

F. S.

KAKO SMO SE IMELI V DOMOVINI

Sheboygan, Wis.

Ker sem bila tudi jaz v starem kraju lansko leto z izletom članice Slovenske Ženske Zveze in me nekateri večkrat poprašujejo kakor je bilo tam, zato sem se namenila da tudi jaz nekoliko opišem svoje utise, kako sem se imela, kako je tam in kako sem potovala tja in nazaj.

Pravijo, da človeku se vse prigodi in to potrdim. Niti sa njala ni sem, da bi še kdaj videla rojstno grudo, toda kljub temu se je zgodilo, da sem bila preteklo poletje takoj srečna in sem jo videla. To je še bolj čudno, ker me je

že leta zasledovala nesreča. Pred štirimi leti mi je umrl dragi mož, potem se je po bolezen lotila mene in sicer tak hudo, da sem morala prestat štiri operacije v treh letih. Lansko leto, oziroma predlansko, okoli Božiča, so me pripeljali iz bolnišnice. Ko prebiram razne časopise, mi pride v roko tudi mesečnik "Zarja", kjer vidim, da se pripravljajo skupni izlet članice SZŽ v domovino in da pridejo 30. junija v Ljubljano. Ko to preberem mi solze zalijejo oči. Otroci se prestrašijo in povprašujejo kaj mi je. Jaz jim pa govorim: Če bi vaš oče, oziroma moj mož še živel, bi prav gotovo tudi midva šla skupaj v stari kraj, ker on se je vedno pogovarjal, da za 25 letnico poroke bova šla na obisk v domovino, če bova le dočkala. No in ravno 30. junija je bilo 30 let, kar sva se poročila. Žalibog on tega ni dočkal, štiri leta poprej ga je zakrila ameriška gruda.

— Ko sem otrokom to razlagala, so mi začeli prigovarjati, da naj grem sama. Starejši sin mi pravi: Veš kaj mama, zdravnik je že večkrat rekel, da bi za te bilo dobro par mesecev prejembe zraka in oddiha, ker si že veliko prestala. Zakaj bi torej ne šla zdaj v stari kraj, ko bo velika družba. Meni pa kar v glavo ni šlo, da bi se podala na tako dolgo pot. Tako je za enkrat stvar ostala kot je bila. Čez kaka dva meseca potem pa pride pismo iz domovine od mojega svaka, ali od brata pokojnega moža, da je videl v tamkajšnjem časopisu, da se pripravljajo za sprejem Amerikancev neke ženske organizacije; in dalje je povpraševal, če jih pride kaj iz našega mesta. Odpisala sem mu, da kot se sliši, jih pojde en par, predsednica organizacije prav gotovo, kajti ona živi tukaj v Sheboyganu.

Pristavila sem, da če bi nje-gov brat, ozir. moj mož še živel, bi se tudi mi videli, ker on je vedno želel še enkrat videti svoje drage, pa žalibog tega ni dočkal. — Z obratno pošto sem pa dobila pismo iz domovine, da naj pridem pa sama, če sem toliko pri zdravju, da mi vožnja po morju ne bo škodovala. Omenjeno je bilo, da mi bota on in njegova žena že pomagala glede stroškov. — Ob priliki sem vprašala zdravnika za svet in povedal mi je, da bi bilo to pač najboljšo zdravilo, ob enem pa v razvedrilo in za-

(Dalje na 3. str.)

Dogodki

med Slovenci po Ameriki

Mr. Anton Gregorich v nišici

Chicago, Ill. — Poročamo nam, da se nahaja v bolnišnici sv. Antona naš znani školar, Sr. Dobremu, ki je pri delu in se nevarno škodoval. — Istotako bolnišnici zelo bolna Mrs. ton Glač. Ob njeni postelji je tudi njena dozna sestra Carolina. Vsem bolnikom želimo ga zdravlja!

Novice iz Pueble

Pueblo, Colo. — Tukaj podružnica SZŽ je organizirala svoj lastni kadetski ali oddelek, v katerem delovalo 48 mladih dečakov. — V bolnišnici se ja rojak John Snider. Je pri delu in se nevarno škodoval. — Istotako bolnišnici zelo bolna Mrs. ton Glač. Ob njeni postelji je tudi njena dozna sestra Carolina. Vsem bolnikom želimo ga zdravlja!

Mrs. Ant. Banich v Chicagu, Ill.

Chicago, Ill. — Mrs. Banich, soproga predst. dr. sv. Štefana št. 1, KS, te dni zbolela za pljučno. Želimo ji čimprejšnjega vanja!

Milwaukee vest

Milwaukee, Wis. — Pri nesreči je bil ubit o. Nevens, mož Slovenke, Ferko. — Tukajšnji list "zor" je te dni objavil velikih nerednostih pri Slogi, namreč o primanju v vsoti \$86,172.92. Glavnik je priznal krivdo signal. Nadzorni odbor je pa dal priliko dobruja, da poravnava če ne, bodo postopali po zakonu.

Podlegla operaciji

Toronto, Kanada. — Kajšnji bolnišnici je kratkimi podlegla operaciji jalkinja Ana Kolenc, Carman, v starosti 39 let, ma je bila iz Medvod rejskem in je živel v di 10 let. Zapušča moža hčere.

Vest iz domovine

Barberton, O. — Mr. Gradišar s 15. ceste je iz starega kraja žalostno da mu je v Grahovem Cerknici umrl njegov oče, že Gradišar, po domače snikov oče, v častiljivi st 97 let, najstarejši hčere Grahovem. Zapušča Franceta in hčer Marijo, ročeno Gerbec, tukaj v riki pa omenjenega sina.

POSLUŠAJTE

vsako nedeljo prvo in starejšo jugoslovansko dio uro od 9. do 10. uro poldne na WGES postoj 1360 kilocycles.

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO"

(35)

(Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Komaj so se bili nekoliko odpočili, že je Tarzan dal povelje, da se odpravijo naprej. Medtem ko so hodili, je Magra vedno iskala prilike, da bi mogla dobiti Tarzana samega in privatno z njim govoriti. Posrečilo se ji je, da je vsaj prišla v bližino in ga začela nagovarjati:

"Prosim te, opusti preganjanje Atana Thome, kajti masevalen je in te bo gotovo ubil!" "Ali je to nova zvijača, s katero hočeš njemu pomagati?" je rekel Tarzan. Magra je osramočena sklonila glavo pred Tarzanom in odvrnila: "Vem, nimam pravice te prositi da mi verjameš, bila sem Atanova ogleduhinja."

— toda sedaj ne več. Odkar sem s teboj, sem pripravljena narediti vse za te. Prosim, verjemi mi, sviram te za tvoje dobro in vseh teh, vrnimo se." Zaničljivo jo je Tarzan pogledal po teh besedah in rekel: "Tarzan varuje svoje prijatelje in kaznuje sovražnike." Na to so še bolj pohiteli...

... Tarzan je, namesto da bi se vrnil, še bolj pohitel za Atanom Thome, toda ta je bil hitrejši nego je Tarzan pričakoval. Celo sam Thome je bil presenečen, ko je Lal Task nekega poldne zaklical: "Poglej, to je Tuen-Baka in notri je mesto Athair, ali Prepoovedano mesto, kamor smo namenjeni!"

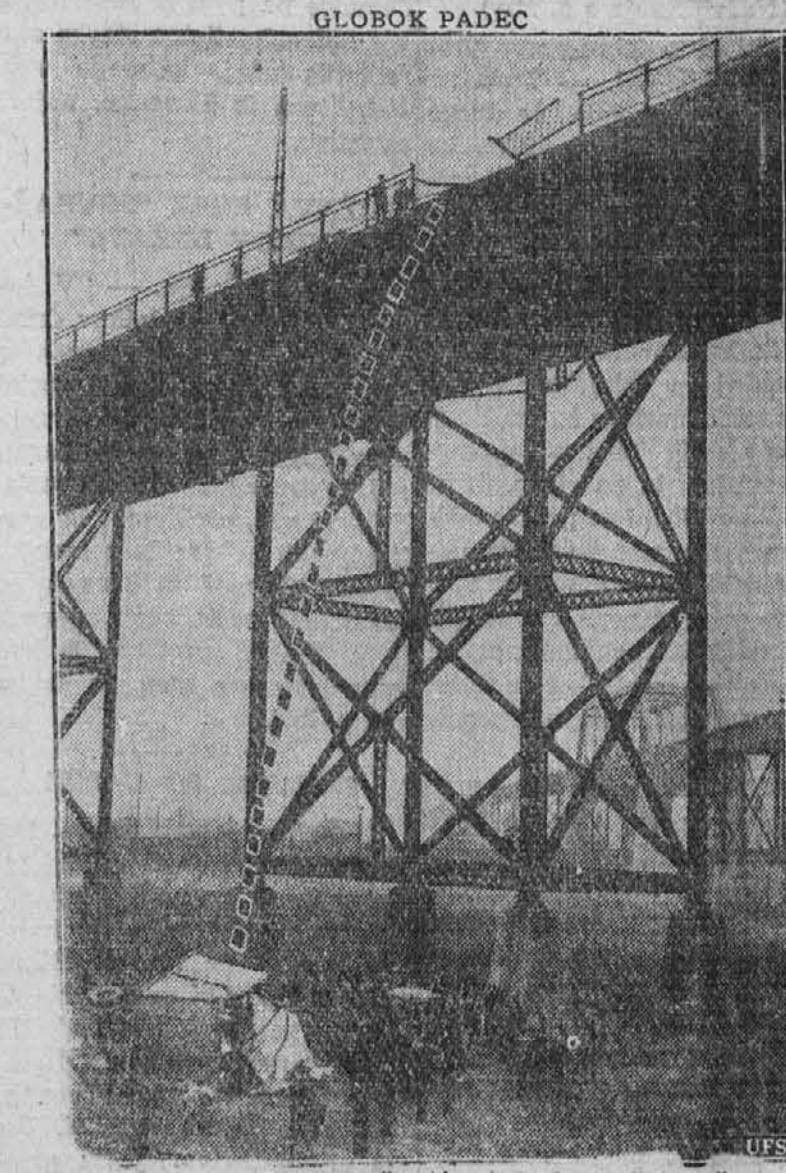
SPOMINI...

Piše Mary Blai

ala sem dopis Mr. Jacob... iz Moon Run, Pa. Ve... da tudi Vam ustrezam s... skromnim popisova... toda, ko pa pravite, da ste... es videli "skrata" pri Bo... skem mostu, veste — jaz pa... bolim da skratov ni in jih... Ampak, če Vi le trdite, Antonio... skrat in da ste ga videli, nu pa kar korajžo, pa zapiši... navdajo ste ga videli? Gotovo bo... katerega zanimalo čitati o... sedanjih zimskih večerih. nov... sem bila jaz okrog 11 let... vzeli so me mama neki... v Jelce k Brinarjevim. arjev oče so se bili odprav... v Ameriko in moja mati so... hoteli nekaj naročiti in od... za našega ateta, ki so že bi... ti čas v Ameriki. Bilo je... č dela čez dan, bili so mati... orani iti zvečer že po 8. uri... enda že zato, ker pot v Jelc... mimo pokopališča, so še me... zeli s seboj za malo družiči... ko sve se vračale od Brinar... domov, šle sve ravno po... čez Borovniško, ko je za... ura v zvoniku bati deset. Mi... "brifota" so mama že tako... pešili korake, da sem morala... prav dobro ceptati in teči, sem jih dohajala. Prišle sve... skoro do cerkve, to je — do... ca pokopališnega obzidja, ob vogalu tega obzidja sve... a je tesjit" — Jaz: o-o-o-o-o... — mama! in tudi čutila sem, so se mama nekako združili... za par sekund niso dali glasu... sebe, in gledajo in gledajo v... ki kot, od koder je glas prišel... v malo časa rečejo mama: uh... derno, nej bo če če, in šle sve... prej in šle ko sve zavile... prej šole, da sve bile na ta ve... cest, sem si upala glas iz se... dati, da sem mamu vprašala: kaj pa je blo tam mama? Ej, je blo, nič huda, so rekli... mama. Tisti šimen, nočni čuvaj... tam zaspav, in ko sve midve... tje "prištrklale", se je zbudu... da bi sum od sebe odvrnov, da... na tej nočni straži, se je pa... hitro oglasu: ura je "tesjit", če tudi je že bilo vsaj deset... nut čez deset. — Vidite torej, bi n. pr. jaz bila tistikrat sa... bi samo "zbežalala", kar bi... noge nesle, in danes bi mor... rekla: sam skrat je biv. —... andar, kot sem že rekla, vse... toritete Vam nočem uzeti, g... našler, Vi le samo napišite, da... mo čitali. — In, iskrena hvala... priznanje in pozdrave.

Ko so Borovničani dognali, da... ponedeljek res odidem nazaj... Ameriko, tedaj se je od četrt... naprej kar procesija vrstila... maši hiši. Vse je hitelo mi na... faticati naročila in izročati po... prave svojcem v Ameriki in —... jajo, peljavali smo se. Se prejšne... neve, posebno prejšno nedeljo, na... šla k vsem tistim, za kate... sem vedela, da imajo sorodni... v Ameriki, s katerimi mi bo... oči priti v dotiko in sem te... nance in očete in sorodnike sli... mila misleča si, nikomur ne bi... mogla prinesiti lepšega ali draž... ga spominčka iz domovine, ka... or če jim prinesem slikico so... dnikov. Na Duju sem celo sli... ala Tomševico slepo mater. 80... na ženica so že tudi zelo oglu... ti in težko jim je bilo dopove... ti, kaj da pravzaprav hočemo. to pa so enkrat zapopadli, da... mo njihovo sliko njihemu sinu... sorodnikom nesla, so pa si... evca tako pomagali iz bolniške... postelje, na katero so že mnogo... ti, slepi, privezani in v enomer... po ponavljali: jej, moj otrok me... ne bodo še vidli predno umrjem... se meni so se revica zahvalje... vali, kot da sem jim pol življenja... dala.

Na zadnjo moje nedeljo v... Borovnici je bila naša hiša vse... premajhna. Toliče prisrčnosti... na en dan je bilo kar preveč za... mojo občutljivo — jokajočo na... ravo. Prišlo je vse, staro in mla... do, darove prinesli vsi za spo...

Slika kaže pot, ki jo je napravil neki truk, ko je voznik izgubil na mestnem mostu v St. Louis, Mo., kontrolno nad njim. Truk je prebil ograjo in padel 100 čevljev globoko. Voznik je z adobil težke poškodbe.

bo iztrgal iz materinega objema za vedno. Konduktor je že bil hud: hitro, hitro, vlak ne bomo zadrževali. Potegnili so me takorekoč na vlak in s solznimi očmi sem le na pol videla še mojo ljubico revico-mamico, ki mi je mahala z robcem v suhi, košeni rokci. Malo smo z vlakom ovink naredili, pa ni bilo več mamičice — — —

Na mostu mi Mici Ramovševa reče: Micka, pejd no k oknu, in sem šla. Videla sem še rojstno hišo, vso Borovnico, videla cerkev, celo bratov grob sem mogla izbrati ven izmed vseh drugih in tedaj sem se ozrla po polju: rutice so vihrale, motike, grablje in kose tudi; začela sem pozdravljati vsem tem ljubim ljudem z mojo revno, v solzah namočeno rutico, katere odzdrav je bil tak siromašen in žalosten, kakor siromašno in žalostno sem se sama počutila.

Šele ko smo zavili proti Paku, sem začela gledati za očetom, kje so oče? Ugledala sem jih v revnem kotu vagona. Telo, ki so ga jim leta upognila, jim je vidno zlezlo še v globlje gube, bili so potrti, žalostni. Neka gospa poleg očka je vstala in rekla: to so vaši oče, kaj ne gospa, le vi se usedite k njim. Nemo sem se branila njen prostor vzeti, pa me je gospa kar potisnila na klop. Nisem se ji tistikrat niti zahvalila, vendar, še danes sem ji za to uslugi iskreno hvaležna.

— Držala sem očka za roko in kako želela, da bi bilo tako celo pot v Ameriko. Peljali smo se mimo Zalogne gore, misli so hittele: z Bogom, moja ljuba Mati, z mečem prebodena, in sem se še bližje k atetu pomaknila.

V Ljubljani je bilo treba dejati vse v red na Francoski liniji. Vzelo je kako uro časa, ves drugi čas do šestih sva prebila z očkom skupaj. Sva sva v Franciskansko cerkev: ne meni ne očetu se ni nič mudilo ven iz nje. Še celo nekakšno zadovoljnost sem se počutila od očetovi strani. Bila sva si to uro bližja drug drugemu, kot še kedaj preje v najinem življenju. Misel me je obšla: kako iskreno dobrega očeta imam, oh Bog, naj ga bom vredna hči. Iz cerkve sva šla k Tišlerju; gospa G. Deisinger je zelo prijazna, kakor tudi vsa dekleta tam. Pri njih sem se vedno počutila doma. Zares zelo preprosto, toda, še preprostejša sem tudi jaz. Čistoča je vladala tu vse povsod in dobra, domača kuhinja, to je bilo pa vse, kar sem jaz iskala. Ko naju ga. Deisinger opazi, reče: joj! gospa, danes pa vi greste, kaj ne? — Ko sva bila postrežena, je gospa k nama priselila, in spustili smo se v pogovor, ki je naju malo razvedril. Predno sva se poslovila od vseh teh ljudi, mi je go...

iz vagona, očka so prišli do okna, še enkrat sva si segla v roke, kot zadnji blagoslov, so mi njihne solze kapale po roki, vlak je bil že prehitel, roke so popustile, pa sem ostala sama na peronu. Vsaj mislila sem, da sem sama. — Pa me nekdo potrepel po rami: gospa, le pojdive proč od tukaj. Bila je gospa profesorica Nahtigal. Teško mi je bilo, ker sem imela vse objokane obraz, najrajše bi bila kje v kakem kotu sama in sem se na ta način tudi pri gospoj profesorici opravičevala. Toda, gospa se niti zmenila ni za moja opravičila, vzela me je na neko klopico tam na peronu, mi ponudila suho rutico, češ, le "fejst se usekni". — Oblagala me je s vsakovrstnimi vprašanji, na katera ji od začetka niti na vsa odgovorila nisem Pa to ni njo motilo ali ujezila jo moja neuljudnost. Bila je gospa neskončno potrpežljiva. Ko sem le uvidela, da gospa ne odjenja s prašanji in če nisem hotela biti grobo neuljudna, sem začela njena vprašanja vpoštevati in misliti na odgovore. Od šeste do sedme ure sve sedele tam na peronu in sve bile v živahnem pogovoru. Gospa reče: žal mi je, da Vas nisem že preje spoznala, imele bi si dosti povedati, vendar, kar je, je. Za sedaj bove le šle tamle v kavarno in si dobile kaj za podzob. To me je spravilo v siten položaj. Vse jugoslovanski denar sem dala očetu, a menjalnice ob tem času pa zaprte. Menda je gospa spoznala mojo zadrego in mi hitro pristavi: ne pozabite, da vas jaz povabim na prigrizek. Oprostila sem se: gospa Nahtigal, to se ne "šika" za Amerikanko; imam pa samo po 10 dol. ameriški denar, in ne bi rada za vse to dobila jug. drobiž, ker ga ne bom porabila, torej rajši me oprostite. Pa skoraj sem s tem gospo užalila, rekla je: ne govorite tako in pojdive.

Danes vam kupim večerjo, nisem v potrebi, torej lahko plačam. Pa sve šle. Bila sem, kot v sanjah. Gospa profesorica imata v kavarni vedno rezervirano mizo. Pri izvrstnih jedstvih sve hitele s pogovori. Dale si naslove druga drugi. Okrog osme ure se gospa oprostila z naročilom, da jo moram počakati. Čez kakih dvajset minut se vrne z lepim slovenskim šopkom: ruščiči nageljni, rožmarin in roženkraut. Vam v spomin, gospa, reče ga. Nahtigal in mi da šopek. — Ob 8:30 smo morali biti vsi potniki pri Franc. Liniji, zato sve šle. Ko prideve ven, čakala me je tam gospa Peričeva, učiteljica, tudi Ljubljancanka, o kateri sem že tudi omenjala v mojem zadnjem članku. Prišla se je posloviti, me iskala na F. L. in me ugledala ravno, ko smo se pripravljale za odhod v kavarno. Tudi ona mi je prinesla slovenski šopek. Po iskrenem slovesu od gospe Peričeve, šle sve z gospo Nahtigal na F. Linijo, tam mi ona sama dobila in plačala moža, ki je odnesel moje koveče na postajo in je tam po njenem naročilu čakal tri četrt ure, da je vlak prišel, da mi je znesel koveče v železniški voz. Lahko je že čitateljem znano, s kakšnimi občutki sem se mogla Ljudje so me spravili po sili ven (Dalje na 4. str.)

IZ SLOV. NASELBIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

bavo. Po vsem tem sem se odločila da grem. — In res, dragi čitatelji, ako katerega teži žalost in skrb ter bolezen, če količkaj zmorete, podajte se za nekaj časa v staro domovino in videli bote, kako čvrsti, zadovoljni in nekako pomlajeni se bote povrnili nazaj. — Takoj, ko sem izvedela zdravnikov nasvet, sem se začela tudi resno odpravljati, kajti časa že ni bilo preveč na ostanjanje. Tako se je približal dan odhoda. Večer pred tem so me presenetili prijatelji in sosede ter so mi prišli voščiti srečno pot. Ob enem so mi dali lepo darilo, za kar se jim nam tem mestu najlepše zahvaljujem! — Ko se je nazadnje približala ura ločitve, dasi ne za vedno, samo za nekaj tednov ali mesecev, pa le ni bilo brez solz. Navsezadnje sem jih morala še tolažiti, da ne grem za vedno in da se v par mesecih zopet vrnem med nje, če bo božja volja; pa sem sama solze s težavo zadrževala. A, če človek prestane že toliko udarcev usode, srce za solze nekako okameni, pa tudi skušnje sem že imela, da žalost in jok škodujeta zdravju. Tako sem se korajžno poslovljala od vseh.

Dne 19. junija smo se podale z Mrs. Prislund in njeno hčerko Hermino na pot. Ko pridemo v Milwaukee, se nam pridruži še Mrs. Shlosar in Mrs. Zorze, da je bila vožnja med živahno družbo kaj kratkočasna. Ko pridemo v Chicago, se nam pridruži še živahna Mrs. Blai in tako nadaljujemo vožnjo. Ko smo prispele v New York, nas je že čakal na postaji postrežljivi Mr. Zakrajšek in nas peljal v hotel, kjer smo se osnažile in odpočile, nakar smo se namenile, da si nekoliko ogledamo mesto. Res, vozile smo se celo dopoldne in obudovale to velikansko mesto. Zvečer nas je pa vozil okoli Mr. Anton Šubel in nam razkazoval razne znamenitosti, za kar mu praverena hvala za prijaznost! Naslednje jutro smo se vsedle na tekso, ki nas je pripeljal k obali, kjer je že čakal parnik. Kako smo se imeli na parniku, sem že opisala pred kratkim, drugo pa sledi o priliki.

Mary Majcen

za prvim litrom močnega dalmatinca na mizo drugi in še tretji, zlasti sedaj, ko se je vse pripravljalo na volitve. Zaradi politike se pri tretjem litru začnejo že skubsti kot petelini, kajti politika je huda stvar, zlasti če ji še vino pomaga. Nikoli ne vidiš, če so štirje skupaj pri eni mizi, da bi bili vsi štirje za eno stranjo. Vsak hoče vleči na svojo stran. Obljub je veliko, vsaka stranka svoje obljuba. Koliko bo pa izpolnjenega, se bo videlo potem. Je že tako, da za reveža bodo prav gotovo bolj malo poskrbeli. Zasluge je seveda bolj majhen povsod, vendar pravijo tukaj, da ženske več zaslužijo kot moški. Tukaj smo namreč ob italijanski meji in tihotapstvo jako cvete. Ženske so pri tem posebno spretne in prenašajo kavo, sladkor in take stvari. Nekatero tihotapsko blago znajo pa že tako skriti, da je kar umetnost, na kaj sve pridejo. Tako delajo tukajšnje ženske, da kaj zaslužijo za svoje družine, zlasti za otroke. — Junija meseca mi je umrla sestra Ana, poročena Rojc, ki je stanovala v Clevelandu na 1011 E. 72nd Place. Tudi jaz o sebi menim, da ne bo več dolgo, ko me božja dekla povabi s seboj v večnost in morda je to moje zadnje pismo, ki ga pišem v priljubljeni list. Ker pišem še pred božičnimi prazniki, vam želim tam v Ameriki prav vesel Božič in srečno zdravo novo leto, polno božjega blagoslova, vašemu listu in pa veliko uspeha in mnogo dobrih naročnikov. — Mojemu bratu Jožetu in njegovi soprogi Margareti Poznič v Clevelandu, želim pa še posebej mnogo dobrega in prav lepa jima hvala za to, ker sta toliko časa plačevala naročnino za Amerikanski Slovenec za me. — Pozdrav tudi vsem našim tojakom Primorcem.

France Poznič

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

NAZNANILO O SMRTI

Iz starega kraja sem prejela žalostno novico, da so v vaši želimlje umrli 28. novembra 1938 moja mati

+

MARIJA STEBLAJ
(po domače Zajčeva mati).

Dosegli so starost 85 let. Zapuščajo v starem kraju eno hčer, omoženo Peršič, tukaj pa dve, tudi omoženi hčeri, namreč Frances Marolt v Colo. Springs, in Margaret Tekavec v Victor, Colo.; dalje eno snaho, Cecilijo Steblaj v Pueblo, Colo., ter več vnukov in vnukinj.

Naj vam, draga naša mati, podeli Bog večni mir in pokoj!

Mrs. Frances Marolt,
2411 No. Nevada ave.
Colo. Springs, Colo.

Nekaj stenskih KOLEDARJEV za leto 1939

je nam še ostalo. Tisti, ki jih želijo najpišejo po nje, dokler so na roki. Koledarje pošiljamo tudi v staro domovino, ali kamor že kdo želi.

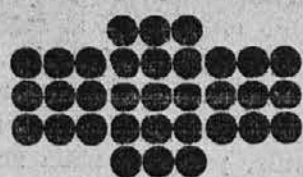
Stane s poštnino 20c kar je poslati v znakah, ali gotovini ter natančen naslov. — Naročila sprejema Knjigarna AMER. SLOVENEK 1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILL.

Jacob Gerend Furniture Co.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

ZA OBNOVITEV VAŠE ZAVAROVALNINE
proti ognju, tornadu in avto nezgode, kakor tudi, kadar potrebujete notarska dela, pokličite me po telefonu: KENMORE 2473-R ali se pa zglaste pri:
JOHN PRISEL
15908 Parkgrove Avenue
CLEVELAND OHIO
ZASTOPNIK 'AMERIKANSKEGA SLOVENCA' IN PRODAJALEC HIS.

Tovarna novega človeka

POSLOVENIL LEOPOLD STANEK

"Vedeževalko Nastjo, ki je imela na vesti petnajst človeških življenj, so danes zjutraj ob šesti uri ustrelili na dvorišču jetnišnice. Sprejela je smrt z neverjetno ravnodušnostjo, kar sicer ni nič čudnega pri človeku, ki je toliko drugih spravil ob življenje. Njeni sokrivci pa so se tako obupno zvijali, da so jih mogli usmrtiti le z veliko težavo."

Že približno dva tedna se Ana Ivanovna ni počutila dobro. Bilo je neugodje, zbog katerega so se v njej budile misli, ena bolj črna od druge. Ni se mogla odločiti, da bi šla k zdravniku, kajti z gotovostjo golega instinkta je čutila, da bi njegova diagnoza pomenila smrtno obsodbo nad njo in njenimi otroki. Vso noč ni mogla spati in pred njenimi očmi so se vrstile podobe, ki so ji preroško odpirale pogled v bodočnost njenih otrok: dečka tatova in potepuha, deklica pa bo šla po poti, ki jo je sedaj sama hodila. In končno se ji je zdelo, da ima Ninel prav, če ne mara otrok. Trikrat je bila poročena, četrtič z Vitalijem Vladimirovičem, in tudi on ne bo poslednji; tudi z njim ne bo imela otrok in nikoli ne bo videla teh strašnih prikazni, ki so Ani Ivanovni to noč raztrgale srce. Oh, ta Ninel! Kako veselo, kako zmagoslavno hodi skozi življenje! In ona sama? Kaj je bilo vse njeno življenje? Veriga odpovedi! Njena ljubezen? Trajna muka, vsakdanja odpoved, neprestana skrb za moža, neprestano ljubosumje. Vedno in vedno je bila na zadnjem mestu: najprej on, nato otroci in nato — če je še kaj ostalo — šele ona sama. Na njo ni mislil nihče, ne on, ne otroci, niti sama. Otroci! Težki porodi, vsakdanje skrbi za hrano, pozneje za vzgojo... seveda, pa tudi veselja je bilo dovolj: njihovo čebljanje, njihovi prvi koraki, njihovi prvi uspehi...

Toda sedaj, sedaj je bolna... Kaj bo sedaj s tem redkim veseljem, z obilnim trpljenjem za otroke? Ali ji bo še ostalo moči, da bo vse to prenašala? Kdo ji bo pomagal? Nihče, nobene pomoči!

Bilo je proti večeru, ko je Ana Ivanovna šla k zdravniku. Trudila se je, da je stopila v njegovo hišo tako, da je ni nihče videl. Ko pa je sedela v čakalnici, je trdovratno zrla v časnik in upala, da je pri slabi razsvetljavi ne bo nihče spoznal.

Končno je prišla na vrsto. Doktor je bil star gospod s sivo brado in z velikimi, zlatimi naočniki na nosu. S trudno kretnjo ji je ponudil prostor v naslanjaču. Zdelo se ji je, da preiskava traja celo večnost. Končno je stopil zdravnik k umivalniku, dolgo si je umival roke in si jih natančno obrisal, ves čas brez besed. S strahom je Ana Ivanovna spremljala vsako kretnjo starčevskih rok, pokritih z debelimi, modrimi žilami.

Tedaj je zdravnik končal s čiščenjem svojih rok. Z nežnim, sočutnim očesom je pogledal Ano Ivanovno in dejal:

"Torej, na žalost ste imeli prav — sifilis je!"

Ana Ivanovna je pričakovala, da se bo obsodba glasila tako. In vendar, ko je iz zdravnikovih ust slišala ime te strašne bolezni, je otrpnila, kakor da bi jo zaradi kačjega pika zadela mrtvoud, in s široko razprtimi očmi mu je zrla v obličje. Kako lepo se ji je v tem hipu zazdelo živ-

ljenje, ki ga je živela doslej. Res je bilo polno skrbi, bolečine in trpljenja, a lepo je bilo kljub vsemu temu, kajti eno je še vedno ostajalo — upanje na jutrišnji dan! Tega upanja sedaj ni bilo več; vse se je zrušilo, vse je izgubljeno!

"Vendar pa vam poguma ni treba izgubiti!" jo je miril zdravnik in jo dobrohotno pogledal. "Bolezen je to kakor vse druge, in se da ozdraviti. Le moje predpise morate natančno izpolnjevati. Pridite jutri ob tem času k meni, bova takoj pričela!"

"Gospod doktor, tri majhne otroke imam!" je dejala Ana Ivanovna. Pri tem ga je tako milo in proseče pogledala, kakor da bi mogel, če bi le hotel, z zamahom roke odstraniti vse in ji vrniti zdravje.

"Otroke imate?" je dejal zdravnik. "Potem morate biti zelo previdni; v tem stadiju vaše bolezni jih prav lahko okužite!"

Spremljal jo je k vratom, da bi prekinil nadaljnji razgovor, zakaj mnogo pacientov je še čakalo v govorilnici in bil je že zelo utrujen.

Ana Ivanovna je stopila na cesto. Medtem se je popolnoma znočilo. Nebo je bilo črno in hladni mesec je samotno plaval po njem. Lahen mraz je polnil ozračje. Čustvo neskončnega brezupa ji je hotelo razbiti srce. Zdelo se ji je, kot da tava v brezmejnem, ledenomrzlem prostoru — brez vodnika, brez cilja — kakor mesec nad njo.

Skoraj bi se bila v nekoga zaletela. Bil je parček, ki se je sprehajal počasi pred njo. On je bil tesno stisnjen k njej in ji je šepetaje nekaj prigovarjal. Polna sovrašstva je zrla Ana Ivanovna na tega moškega, ki se je kakor vampir priselal k dekletu. Dohitela ju je in šla tik za njima, da je mogla razumeti vse, kar sta govorila.

"Ljubica!" ga je slišala govoriti. "Kakšna ljubezen je to? Če ne storiš, kar želim, potem me ne ljubiš!"

Ana Ivanovna je videla, kako se je dekletu uklonilo pod njegovimi besedami kakor pod udarci korobača, kako jo je nato z urnimi koraki, s koraki zmagovalca, potegnil s seboj v stransko ulico.

Ana Ivanovna je hitela za parčkom; bilo ji je, kot da mora na vsak način rešiti to vitko, nežno dekletino in ji pojasniti, da ta mož v usnjenem jopiču ne želi drugega kot njeno pogubo. Že ju je skoraj dohitela, tedaj pa se je zopet zavedela. Skrajšala je svoj korak in mislila: kaj pa me to briga? Rešiti je tako ne morem! Saj bo vendarle propadla — če danes ne, pa jutri — če ne zaradi tega, pa zaradi drugega. Spomnila se je, kako jo je Vitalij Vladimirovič prvič poljubil, na tilnik, in mislila je na to, kako je najbrž Ninel poljubil na isti način. Kakšna strašna moč je to, ki zaradi nje ljudje oslepe, pozabijo na razum, sočutje in čast, žrtvujejo vse, prav vse? Zakaj jo je Vitalij Vladimirovič zapustil? Kako je prišlo do tega? Vsega je bilo konec v tistem trenutku, ko se je nehala zanimati zanjo kot žensko. Tedaj je bilo konec njegovih načrtov, da jo bo poučeval in jo vodil. Torej je vse le spolnost?

(Dalje prihodnjič)

(Nadaljevanje s 3. str.)

posloviti od te dobre gospe, profesorice Nahtigal. — Toda na peronu me je čakalo še drugo iznenađenje. — Zaslišim, ko nekdo kliče moje ime. Proti meni je prihajala gospa Šenk v spremstvu še ene gospe in gospe, katere mi predstavi kot sestro in brata. Tudi ona mi je izročila lep slovenski šopek. Bila sem vidno ginjena. Gospa Šenk reče: šopek je iz hvalečnosti, ko ste bili dobri vašim staršem. Ne bilo bi pa lepo, če bi vam Borovničani ne prišli voščiti vam srečno pot, ko vi kot Borovničanka odhajate na tako daljino pot v Ameriko. Poslovili so se vsi trije s pripombo, da me ne bodo zadrževali, ker vedo, da se moram naših skupnih popotnikov držati.

Kot že omenjeno, čakali smo dolgo na vlak, mislim do četrte do desetih, ker je imel veliko zamudo. Ko so vseeno enkrat nas spravili v kupeje, sve se tam po tako kratkem znanju zopet ločile z dobro gospo profesorico. Iskreno znanje in iskrena ločitev. Vlak je potegnil, ki mi je hotel izriniti srce iz prsi; stopila sem k oknu, da bi se še enkrat ozrla na preje meni tako malo znano a sedaj tolikanj ljubljeno Ljubljano. Pa ko nas vlak vleče mimo perona, zopet zaslišim moje ime, zadnjič v Sloveniji; bili so vsi Šenkovi, ki so mi mahali z ruticami, dokler smo se mogli videti. Ko smo bili že ven iz naše meje šele sem se usedla na moj prostor, utrujena, postarana. Kot mlado dekle sem se počutila, ko smo prihajali na

Jesenice na potu iz Amerike, a kot sedemdesetletna starka sem se čutila sedaj, ko me je vlak vlekel ven iz Slovenije, najbrž za vedno.

DRŽAVA BREZ "SOVRAŽNIKOV DRŽAVE"

Berlin, Nemčija. — "V Avstriji ni več sovražnikov države", je izjavil zastopnik tiska voditelj narodnih socialistov na Dunaju Globotschnigg. Dodal je še, da kardinal Innitzer za narodne socialiste ni več problem. Iz cerkve je ob nekem času izstopilo 52.000 mož in žena in to je bil naš najtočnejši odgovor in najboljši protest. S tem vprašanjem se nam ni treba več pečati.

S PIVOM SO GASILI

Monakovo, Nemčija. — Požar, ki je izbruhnil v neki pivovarni, so pogasili s pivom. Uprava pivovarne se je bala, da bi se požar preveč hitro razširil in da bi zavarovala ogromni rezervni material, ki je bil v nevarnosti, je odredila, da naj požar gase s pivom, dokler ne pridejo gasilci. Temu originalnemu načinu gašenja požara se je bilo zahvaliti, da je bil požar hitro lokaliziran. Pri tem so porabili 6000 steklenic piva.

Škof Byrne iz San Juan pravi: "Katoličan, ki mesto katoliških listov čita brezverskih tisk, ne more dolgo vzdržati pred nauki paganizma in materializma v svetu".

Več časa za otroke

... ker prihranite na času v kuhinji

Moderno avtomatično električno pečjo

✱ Uporabite več časa za otroke z večjo udobnostjo, ki jo nudi moderna električna peč. Skuhala bo popolni obed, od mesa do zadnjega prigrizka, med tem, ko boste vi od doma! Vi samo postavite obed v peč in naravnate avtomatične kontrolnike. Enakomerna električna vročina se prične takoj, ko jo želite, in se ustavi avtomatično ob pravem času. Vaš obed je gotov za serviranje, ko pridete domov, okusno kuhan in popolnoma vroč.

Na veliko računano so precejšeni stroški za povprečno čičaško družino samo \$2 do \$2.50 na mesec za elektriko, uporabljeno za kuhanje. V mnogih domovih je še celo manj. Vprašajte glede ugodnega načrta za nakup!

Oglejte si razstavo modernih avtomatičnih električnih peči v trgovinah z električnimi potrebščinami, v trgovinah s pohištvom ali department trgovinah, in v naših električnih prodajalnah.

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

78 West Adams Street — RANdolph 1200, Local 143

Pisano polje

J. M. Trunk

Drobiž.

V Celovcu je bil katoliški duhovnik obsojen na šest mesecev kaše, ker je bajte rekel, da so nazijisti slabši od komunistov in bo Nemčija politično izbrisana. Prvo je gola resnica, ker komunizem pobija vero, krščanstvo odkrito, nazijem pa skrito in še bolj perfidno. Drugo je mnenje, nazijem neprijetno, in ni čuda, da je bila kaša.

Neki so pri antisemitizmu že pravečato nervozni. Rev. Coughlin je povedal le golo resnico o vplivu judovstva, pa so hudo zakričali, ker resnica pač oči kolje. Coughlin radi te resnice ni za Hitlerja, pa so ga proglašali za fašista, in svobode v besedi je bilo kratkomo konec, odtegnili so mu zrak na radiju. In naši slovenski svobodnjaki udarijo po Coughlinu, dasi sami s tem udarijo tudi po svobodi v besedi, ki je temelj prave demokracije. Pa so vsi polni neke demokracije. Le g. Molek je nekaj čutil, pa je tudi hudo udaril in se skliceval na zlorabo besede. Jej, jej.

Nazijisti so zlomki, kakor so komunisti. Vsi hudičevi pa niso, ne eni, ne drugi. Komunisti imajo tudi dobre strani, n. pr. pri šolah, dasi so šole zopet hudičeve. Oboji le ukazujejo, taka je njih narava. Hitlerjevi opredli so "ukazali", da mora naslov "eminenta" pri kardinalu, ali "ekscelencija" pri škofu izginiti, kardinal je le "Herr Kardinal", škof pa le "Herr Bischof". Ali naj sem nazijist, ko menim, da je to vrlo dobro, ker pri tituliranju človek res pride v zadrego, in se še lažje lahko zameriš. Vsa čast, komur čast, razne titule pa lahko izginejo.

Zopet utegnejo biti nervozni. Naj. V Franciji imajo velik finančen škandal. Pač sad republike. Koliko jih je že bilo? Sicer pride do škandalov povsod. Morda džungl? He... he. Malo drugače je. Za 140 milijonov frankov gre. Ni malenkost. Aretiran kot najbolj kompromitiran je bil "car" Bernard Tannenzapf, ki pa je postal "Francoz" — Natan.

MOLITVENIKI

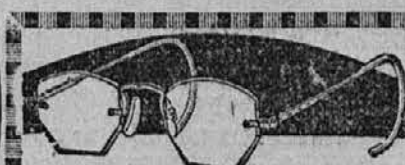
Vsem, ki so nas zadnje mesece popraševali po molitveniku "DUSNA PAŠA", ki ga je spisal škof Friderik Baraga in so ga izdali preurejenega v starem kraju javljamo, da smo jih dobili v prodajo in zalogo.

Molitvenik "DUSNA PAŠA" stane.....\$1.50.

V prodajo smo dobili tudi molitvenik "SVETE MAŠE", ki ga je sestavil in priredil č. g. Vital Vodušek. Tudi ta molitvenik stane.....\$1.50.

Tretji molitvenik, ki smo ga prejeli v prodajo je "SLAVA GOSPODU", ki stane tudi \$1.50. Naročilom je pridjati potreben znesek in poslati na:

KNJIGARNA AMER. SLOVENEK
1849 West Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

23 LET IZKUŠNJE

Pregleduje oči in predpisuje očala

DR. JOHN I. SMETANA

OPTOMETRIST

1801 So. Ashland Avenue

Tel. Canal 0523

Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Saj vidite — nos. Tudi komusko kopito vidite. Zapisnik je: "On je po rodu Rumunec". O yeah! Tudi Le Blum je le — Rumunec, in ri Gruenspahn je Gruenspahn po poljsko, ker je — Poljanov in novo imenovani najvišji sodnik pri nas je Felix Frankfurter, "law professor and native of Austria", in ... strani bi lahko pisal, ko ljudje ne bili tako nervozni radi — antisemitizma. Nič robe. Le dejstva so. "Der Gott, der Eisen wachsen liebt, er wollte keine Knechte..." razumete, ako razumete nemško in lahko še več razumete.

Težko bi se moglo dognati ali se Čehi sami nagibajo Hitlerja, ali jih silijo bolj razmere, ker so jih "prijetelj" pustili na cedilu. Čehi so vsi res tudi malo čudne glave. Ko je prišla "zmaga", so prešerni, in Boga niso pozabili, in proti katoliški cerkvi hudo sikali. Zdaj se poročajo da skušajo zatreti vsak spomin na Masaryka in Beneša. V narodnem oziru bi bil zopet le ekstrem, pretiran post. Masaryk in Beneš sta bila velika moža, le uspeh dolgo trajal, ampak vsaj nešče se ne more očitati, da bi neuspeh zakrivil. Vsi poznajo, da je bil dober diplomat, in če so ga drugi varali ali se je pri drugih varal, njegova krivda. Mrtvega le vsakdo brca, lepo pa to ni.

Poroča se, da ruski inštruktorji vadijo Kitajce, kar ravnanje s stroji, topovi, avtomati. Rekrute pač vadijo. Vem, kakšni utegnejo biti kitajski rekruti. Ko sem v Ljubljani pohajal ljudsko šolo sem bil blizu prostora, kjer vadili rekrute in opazoval Bogami, je bilo hudo tudi inštruktorje, ker mnogi rekruti niso vedeli, kje je leva, kje desno in ni jim bilo ubo v glave. Ni bilo zameriti, ampak inštruktorji izgubili potrpežljivost in postali grobi. Sam sem videl, da je celo desno in levo križ. Kako utegne biti šele pri kompliciranih strojih in Kitajcih?

"Amerikanski Slovenec" "Novi Svet" sta lista, brez katerih bi ne smela biti nobena slovenska družina!

Pratike

Našim čitateljem sporočamo, da smo prejeli zalogo

Pratik za leto 1939

in sicer obe vrsti

Blažnikov

kakor tudi Družinski

Obe vrsti ste zelo nimivri in ju krasi veliko lepših slik. Naročite si jih takoj, da ne poide zaloga

Vsak komad stane poštino vred

25 centov

Naročajo se od:

KNJIGARNA

AMER. SLOVENEK

1849 West Cermak Road,

CHICAGO, ILL.

VABILO k naročbi "MOHORJEVIH KNJIG"

Naročniki jih bodo dobili prihodnje jesen:

1. KOLEDAR za leto 1940.
2. VEČERNICE, povest "Pravica do življenja".
3. ZGODOVINA SLOV. NARODA, 16. in poslednji snopič.
4. ŽIVLJENJE SVETNIKOV, 14. snopič.
5. JEZUS DOBRI PASTIR, molitvenik.

Naročnino za Mohorjeve knjige sprejemamo SAMO DO 11. MARCA 1939. Na poznejša naročila se ne bo mogoče ozirati. Kdor si torej želi Mohorjevih knjig za prihodnje leto, naj pošlje naročnino čimprej, da ne bo zamudil.

KNJIGE STANEJO\$1.25

z vezanim molitvenikom pa.....\$1.50

Naročila za Ameriko sprejema:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road
Chicago, Ill.